

**VUOSIKERTOMUS KAHDEKSANNESTA,
YHDEKSÄNNESTÄ JA KYMMENENNESTÄ
EUROOPAN KEHITYSRAHASTOSTA (EKR)
RAHOITETUISTA TOIMISTA**

Vuosikertomus kahdeksannesta, yhdeksännestä ja kymmenennestä Euroopan kehitysrahastosta (EKR) rahoitetuista toimista

SISÄLLYS

	<i>Kohta</i>
Johdanto	1–10
Euroopan kehitysrahastojen erityispiirteet	2–10
Ensimmäinen luku – Kahdeksas, yhdeksäs ja kymmenes EKR	11–15
Täytäntöönpano	11–14
Komission vuotuinen selvitys kahdeksannen, yhdeksännen ja kymmenennen EKR:n varainhoidosta	15
Toinen luku – Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan kehitysrahastoista	16–51
Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle kahdeksannesta, yhdeksännestä ja kymmenennestä Euroopan kehitysrahastosta (EKR) – riippumattoman tarkastajan kertomus	I–X
Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot	16–44
Tarkastuksen laajuus ja lähestymistapa	16–18
Tilien luotettavuus	19–20
Toimien sääntöjenmukaisuus	21–30
Järjestelmien vaikuttavuus	31–44
Johtopäätökset ja suositukset	45–51
Johtopäätökset	45–47
Suositukset	48–51

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

JOHDANTO

1. Tässä vuosikertomuksessa esitetään tilintarkastustuomioistuen arvio Euroopan kehitysrahastoista (EKR). Keskeiset tiedot toiminnasta ja vuoden 2012 menoista esitetään **taulukossa 1**.

Taulukko 1 – Euroopan kehitysrahastot – Keskeiset tiedot 2012

(miljoonaa euroa)

Talousarvion osasto	Toimintalohko	Kuvaus	Maksut 2012	Hallinnointitapa	
Euroopan kehitysrahastot	8. EKR	Toimintamenot	<i>hankkeita</i>	22	Hajautettu
			<i>hankkeita</i>	5	Suora keskitetty
			<i>hankkeita</i>	2	Keskitetty välillinen
			<i>hankkeita</i>	0	Yhteishallinnointi
			<i>budjettitukea</i>	0	Suora keskitetty
				0	
				29	
	9. EKR	Toimintamenot	<i>hankkeita</i>	383	Hajautettu
			<i>hankkeita</i>	95	Yhteishallinnointi
			<i>hankkeita</i>	90	Suora keskitetty
			<i>budjettitukea</i>	16	Suora keskitetty
			<i>hankkeita</i>	15	Keskitetty välillinen
				0	
				599	
	10. EKR	Toimintamenot	<i>budjettitukea</i>	824	Suora keskitetty
<i>hankkeita</i>			775	Yhteishallinnointi	
<i>hankkeita</i>			624	Hajautettu	
<i>hankkeita</i>			299	Suora keskitetty	
<i>hankkeita</i>			45	Keskitetty välillinen	
			97		
			2 664		

Toimintamenot yhteensä (hankkeet)	2 355
Toimintamenot yhteensä (budjettituki)	840
Hallintomenot yhteensä	97
Maksut yhteensä	3 292
– ennakkomaksuja	1 738
+ ennakkomaksujen selvityksiä	1 369
Tarkastettu perusjoukko	2 923

Yksittäiset sitoumukset yhteensä ⁽¹⁾	3 226
--	--------------

Kokonaissitoumukset yhteensä ⁽¹⁾	3 163
--	--------------

(¹) Kokonaissitoumukset liittyvät rahoituspäätöksiin. Yksittäiset sitoumukset liittyvät yksittäisiin sopimuksiin.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

Euroopan kehitysrahastojen erityispiirteet

2. Euroopan kehitysrahastot (EKR) ovat pääasialliset rahoitusvälineet, joiden avulla Euroopan unioni tukee Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden (AKT-valtiot) sekä merentakaisen maiden ja alueiden (MMA) kanssa tehtävää kehitysyhteistyötä. Euroopan unionin suhteet AKT-valtioihin sekä merentakaisiin maihin ja alueisiin perustuvat Cotonoussa 23. kesäkuuta 2000 tehtyyn kumppanuussopimukseen ('Cotonoun sopimus'), joka kattaa 20 vuoden ajanjakson. Sopimuksen keskeisenä tavoitteena on vähentää köyhyyttä ja lopulta poistaa se.

3. Jäsenvaltiot rahoittavat EKR:ja, joihin sovelletaan niiden omia varainhoitoasetuksia ja joita Euroopan komissio hallinnoi EU:n yleisen talousarvion ulkopuolella. Euroopan investointipankki (EIP) hallinnoi investointikehystä, jota ei oteta huomioon tilintarkastustuomioistuimen antamassa tarkastuslausumassa eikä Euroopan parlamentin vastuuvapausmenettelyssä ⁽¹⁾ ⁽²⁾.

4. Euroopan komission kehitys- ja yhteistyöpääosasto (EuropeAid) hallinnoi Euroopan kehitysrahastoja lähes kaikilta osin; pääosasto hallinnoi lisäksi monenlaisia menoja EU:n talousarviossa ⁽³⁾ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 215/2008, annettu 18 päivänä helmikuuta 2008, kymmenenteen Euroopan kehitysrahastoon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta (EUVL L 78, 19.3.2008, s. 1), 118, 125 ja 134 artikla, sekä tilintarkastustuomioistuimen asianomaista asetusta koskevasta ehdotuksesta antama lausunto nro 9/2007 (EUVL C 23, 28.1.2008, s. 3).

⁽²⁾ Näitä toimia koskevaan tilintarkastustuomioistuimen tarkastukseen sovellettavista säännöistä määrätään vuonna 2012 EIP:n, komission ja tilintarkastustuomioistuimen välisessä kolmikantasopimuksessa (asetus (EY) N:o 215/2008, 134 artikla).

⁽³⁾ Humanitaarisen avun ja pelastuspalveluasioiden pääosasto hallinnoi 1,2:ta prosenttia EKR:jen menoista.

⁽⁴⁾ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus EU:n talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuodelta 2012, seitsemäs luku (Ulkosuhteet, unionin ulkopuolelle suunnattu tuki ja laajentumisasiat).

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

5. EKR:jen tukitoimenpiteet pannaan täytäntöön hankkeiden ja budjettituen ⁽⁵⁾ avulla. Tukitoimenpiteisiin sovelletaan pääasiallisesti kolmea seuraavaa täytäntöönpanomenetelmää: vuonna 2012 yhteensä 43 prosenttia maksuista suoritettiin keskitetyn hallinnoinnin ja 30 prosenttia hajautetun hallinnoinnin periaatteen mukaisesti; 27 prosenttia maksuista suoritettiin yhteishallinnoinnin piirissä ⁽⁶⁾ (ks. **taulukko 1**).

6. Tässä kertomuksessa käsiteltyjä menoja toteutetaan lukuisten erilaisten avuntoimitusmenetelmien avulla 79 eri maassa. Säännöt ja menettelyt ovat usein mutkikkaita esimerkiksi tarjouskilpailujen ja sopimusten teon yhteydessä. Tilintarkastustuomioistuimen mukaan toimintariski on luonnostaan suuri.

7. Välineiden ja maksuehtojen luonne rajoittaa tapahtumien virhealttiutta kahdella alalla – budjettituen ⁽⁷⁾ yhteydessä ja kansainvälisten organisaatioiden, kuten YK:n toteuttamille useiden rahoittajien tukemille hankkeille suunnatun EU-rahoituksen ⁽⁸⁾ yhteydessä (siinä mielessä kuin virheet määritellään tilintarkastustuomioistuimen toimittamassa sääntöjenmukaisuuden tarkastuksessa).

8. Budjettituki suunnataan joko suoraan asianomaisen valtion yleiseen talousarvioon taikka alakohtaisen toimintapolitiikan tai tavoitteen tukemiseen. Tilintarkastustuomioistuin arvioi, onko komissio noudattanut ehtoja, jotka koskevat budjettituen maksua asianomaiselle kumppanimaalle, ja onko komissio osoittanut, että yleiset tukikelpoisuusehdot täyttyvät (esimerkiksi julkisen sektorin varainhoidossa saavutetun edistymisen osalta).

9. Komissiolla on kuitenkin huomattavan laaja liikkumavara yleisten ehtojen täyttymisen arvioinnissa. Tilintarkastustuomioistuimen toimittama sääntöjenmukaisuuden tarkastus voi ulottua vain siihen vaiheeseen saakka, jossa tuki maksetaan kumppanimaalle. Siirretyt varat sekoittuvat tämän jälkeen tuensaajamaan talousarviovaroihin. Tuensaajamaan varainhoidon puutteet eivät näin ollen näy virheinä tilintarkastustuomioistuimen toimittamassa sääntöjenmukaisuuden tarkastuksessa.

⁽⁵⁾ Budjettituen yhteydessä komissio suorittaa varainsiirtoja kumppanimaan valtionkassaan. Näillä talousarvion lisävaroilla tuetaan kansallista kehitysstrategiaa.

⁽⁶⁾ Keskitetyn hallinnoinnin yhteydessä komission yksiköt (keskustoi-mipaikka tai edustustot) hallinnoivat tukia suoraan tai välillisesti kansallisten elinten (esimerkiksi EU:n jäsenvaltion kehittämisviraston) kautta. Hajautetun hallinnoinnin yhteydessä täytäntöönpano on delegoitu kolmannelle maalle. Yhteishallinnoinnin tapauksessa täytäntöönpano on delegoitu kansainväliselle järjestölle.

⁽⁷⁾ Bruttomaksut olivat arviolta 840 miljoonaa euroa vuonna 2012.

⁽⁸⁾ Bruttomaksut olivat arviolta 632 miljoonaa euroa vuonna 2012.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

10. Useiden rahoittajien tukemiin hankkeisiin suunnattavat komission rahoitusosuudet kootaan yhteen muiden rahoittajien maksamien osuuksien kanssa, eikä niitä sidota käyttötarkoituksen perusteella tiettyihin menoeriin.

ENSIMMÄINEN LUKU – KAHDEKSAS, YHDEKSÄS JA KYMMENES EKR**Täytäntöönpano**

11. Kutakin EKR:oa koskevat sopimukset tehdään yleensä noin viiden vuoden sitoumusjaksolle, mutta maksuja voidaan suorittaa pidemmällä ajanjaksolla. Vuonna 2012 suoritettiin maksuja kahdeksannesta, yhdeksänneistä ja kymmenenneistä EKR:sta. Kahdeksannen EKR:n (1995–2000) rahamäärä on 14 625 miljoonaa euroa ja yhdeksannen EKR:n (2000–2007) rahamäärä on 15 200 miljoonaa euroa.

12. Kymmenennen EKR:n (2008–2013) kokonaismäärä on 22 682 miljoonaa euroa. Mainitusta määrästä 21 967 miljoonaa euroa on suunnattu AKT-maille ja 285 miljoonaa euroa merentakaisille maille ja alueille. AKT-maiden osuudesta 1 500 miljoonaa euroa ja merentakaisten maiden ja alueiden osuudesta 30 miljoonaa euroa liittyy EIP:n hallinnoimaan investointikehykseen. Lisäksi 430 miljoonaa euroa on kohdennettu EKR:n ohjelmasuunnittelusta ja täytäntöönpanosta komissiolle aiheutuviin menoihin.

13. Jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien määrä oli varainhoitovuonna 2012 yhteensä 2 600 miljoonaa euroa.

14. **Taulukosta 2** käy ilmi EKR-varojen kumulatiivinen käyttö vuonna 2012. Yksittäiset sitoumukset ylittivät alkuperäisen arvion 27 prosentilla. Syynä tähän oli erityisesti se, että kestävä energiaa koskevalle aloitteelle (*Sustainable Energy for All*) hyväksyttiin 400 miljoona euron EU-tuki, joka ei ollut alun perin suunnitelmassa. Maksut olivat kahdeksan prosenttia alkuperäistä arviota suurempia, mikä johtui pääasiassa siitä, että sitoumusten rahamäärä oli oletettua suurempi. Maksattamatta olevat sitoumukset pysyivät samalla tasolla kuin vuonna 2011.

Komission vuotuinen selvitys kahdeksannen, yhdeksannen ja kymmenennen EKR:n varainhoidosta

15. Kymmenenteen EKR:oon sovellettavan varainhoitoasetuksen mukaan komission on raportoitava EKR:jen varainhoidosta vuosittain⁽⁹⁾. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että kyseisessä selvityksessä esitetään relevantit taloudelliset tiedot oikein.

⁽⁹⁾ Asetus (EY) N:o 215/2008, 118, 124 ja 156 artikla.

Taulukko 2 – EKR:jen varojen käyttö 31. joulukuuta 2012

(miljoonaa euroa)

	Tilanne vuoden 2011 lopussa		Talousarvion toteuttaminen varainhoitovuonna 2012 (nettomäärät) ⁽⁶⁾				Tilanne vuoden 2012 lopussa				
	Kokonais- määrä	Toteutumis- aste ⁽²⁾	8. EKR ⁽³⁾	9. EKR ⁽³⁾	10. EKR	Kokonais- määrä	8. EKR	9. EKR	10. EKR	Kokonais- määrä	Toteutumis- aste ⁽²⁾
A – VARAT ⁽¹⁾	48 854		– 79	– 102	246	66	10 584	16 450	21 885	48 920	
B – KÄYTTÖ											
1. Kokonaissitoumukset ⁽⁴⁾	40 827	83,6 %	– 64	– 297	3 524	3 163	10 576	16 157	17 258	43 991	89,9 %
2. Yksittäiset sitoumukset ⁽⁵⁾	34 833	71,3 %	– 46	– 187	3 460	3 226	10 448	15 504	12 107	38 059	77,8 %
3. Maksut	29 208	59,8 %	15	539	2 655	3 209	10 345	14 566	7 507	32 417	66,3 %
C – Maksattamatta olevat sitoumukset (B1 – B3)	11 619	23,8 %					231	1 591	9 751	11 574	23,7 %
D – Käytettävissä olevat varat (A – B1)	8 027	16,4 %					8	293	4 627	4 929	10,1 %

⁽¹⁾ Sisältää 8., 9. ja 10. EKR:n alkuperäiset määrärahat, yhteisrahoituksen, korot, muut varat ja siirrot edeltävistä EKR:ista.

⁽²⁾ Prosentuaalisena osuutena varoista.

⁽³⁾ Negatiiviset määrät vastaavat vapautettuja määrärahoja.

⁽⁴⁾ Kokonaissitoumukset liittyvät rahoituspäätöksiin.

⁽⁵⁾ Yksittäiset sitoumukset liittyvät yksittäisiin sopimuksiin.

⁽⁶⁾ Sitoumusten nettomäärä vapautettujen määrien jälkeen. Maksujen nettomäärä takaisin perittyjen määrien jälkeen.

Lähde: Tilintarkastustuomioistuin EKR:jen rahoituksen toteutumisselvitysten ja 31. joulukuuta 2012 päivättyjen tilinpäätösten perusteella.

TOINEN LUKU – TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN TARKASTUSLAUSUMA EUROOPAN KEHITYSRAHASTOISTA**Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle kahdeksannesta, yhdeksännestä ja kymmenennestä Euroopan kehitysrahastosta (EKR) – riippumattoman tarkastajan kertomus**

I – Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut seuraavat osa-alueet Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan sekä kymmenenteen EKR:oon ja myös aiempiin EKR:hin sovellettavan varainhoitoasetuksen 141 artiklan mukaisesti:

- a) kahdeksannen, yhdeksannen ja kymmenennen Euroopan kehitysrahaston tilinpäätöksen, jonka komissio hyväksyi 16. heinäkuuta 2012; tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman ja Euroopan kehitysrahastojen saamia koskevan taulukon sekä selvityksen rahoituksen toteutumisesta 31. joulukuuta 2012 päättyneeltä varainhoitovuodelta
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden EKR:hin sovellettavan säädösperustan pohjalta siltä osin kuin on kyse komission hallinnoimasta osasta EKR:n varoja ⁽¹⁰⁾.

Toimivan johdon velvollisuus

II – Toimiva johto vastaa SEUT:n 310–325 artiklan ja kahdeksanteen, yhdeksänteen ja kymmenenteen EKR:oon sovellettavien varainhoitoasetusten mukaisesti EKR:jen tilinpäätöksen laatimisesta ja esittämisestä kansainvälisesti hyväksytyjen julkisen sektorin tilinpäätösstandardien ⁽¹¹⁾ pohjalta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tähän velvollisuuteen kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäisen valvonnan järjestelmä, jonka pohjalta on mahdollista laatia ja esittää tilinpäätös, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä. Toimivan johdon vastuulla on lisäksi varmistaa, että tilinpäätöksissä tarkoitetut toiminnot, rahoitustoimet ja tiedot ovat niitä velvoittavien normien mukaisia. Komissio on viime kädessä vastuussa EKR:jen tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta (SEUT, 317 artikla).

Tarkastajan velvollisuus

III – Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella Euroopan parlamentille ja neuvostolle tarkastuslausuma tilien luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuin toimitti tarkastuksensa kansainvälisten tilintarkastusstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC) sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisten standardien (INTOSAI) mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko EKR:jen tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

⁽¹⁰⁾ Kymmenenteen EKR:oon sovellettavan varainhoitoasetuksen 2, 3 ja 4 artiklan ja 125 artiklan 4 kohdan sekä 134 artiklan mukaisesti tarkastuslausuma ei koske EIP:n hallinnoimia ja sen vastuulla olevia EKR:n varoja.

⁽¹¹⁾ EKR:n tilinpitäjän vahvistamat kirjanpitosäännöt ja -menetelmät perustuvat kansainvälisen tilintarkastajaliiton (*International Federation of Accountants*, IFAC) antamiin kansainvälisiin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin (*International Public Sector Accounting Standards*, IPSAS) tai tarvittaessa kansainvälisen tilinpäätösstandardeja käsittelevän elimen (*International Accounting Standards Board*, IASB) antamiin kansainvälisiin IFRS-tilinpäätösstandardeihin (*International Financial Reporting Standards*).

IV – Tarkastuksessa suoritetaan toimenpiteitä, joiden avulla hankitaan tarkastusevidenssiä tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tarkastajan harkintaan ja arvioon siitä, kuinka suuri on riski, että tilinpäätökseen sisältyy petoksista tai virheistä johtuvia olennaisia virheellisyksiä tai että tilien perustana olevien toimien kohdalla on jätetty olennaisella tavalla noudattamatta EKR:jen lainsäädäntökehyksen vaatimuksia. Näitä riskejä arvioidessaan tarkastaja arvioi sisäisiä kontrolloja, jotka ovat relevantteja tilinpäätöksen laatimisen ja sen oikein esittämisen kannalta, sekä valvontajärjestelmiä, joiden avulla on tarkoitus varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus. Tämän pohjalta tarkastaja suunnittelee olosuhteisiin nähden asianmukaiset tarkastustoimenpiteet, mutta tarkoituksena ei ole esittää lausuntoa sisäisen valvonnan vaikuttavuudesta. Tarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuuden ja esitettyjen kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

V – Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että se on saanut tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaan tarkastusevidenssiä lausuntojensa perustaksi.

Tilien luotettavuus

Lausunto tilien luotettavuudesta

VI – Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että kahdeksannen, yhdeksannen ja kymmenennen EKR:n tilinpäätös 31. joulukuuta 2012 päättyneeltä varainhoitovuodelta antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikeat ja riittävät tiedot EKR:jen taloudellisesta asemasta 31. päivältä joulukuuta 2012 sekä toimien tuloksista, rahavirroista ja nettovarallisuuden muutoksista päättyneeltä varainhoitovuodelta EKR:n varainhoitoasetuksen ja kansainvälisesti hyväksytyjen julkisen sektorin tilinpäätösstandardien mukaisesti.

Tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus

Tulot

Lausunto tilien perustana olevien tulojen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

VII – Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2012 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat tulot ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Sitoumukset

Lausunto tilien perustana olevien sitoumusten laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

VIII – Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että 31. päivänä joulukuuta 2012 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana olevat sitoumukset ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

Maksut*Perustelut kielteiselle lausunnolle tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta*

XI – Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että valvontajärjestelmillä kyetään varmistamaan tilien perustana olevien maksujen laillisuus ja asianmukaisuus osittain vaikuttavasti. Tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan kahdeksannen, yhdeksannen ja kymmenennen EKR:n menotapahtumiin liittyvä todennäköisin virhetaso on 3,0 prosenttia.

Kielteinen lausunto tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

X – Tilintarkastustuomioistuin katsoo tilien perustana olevien maksujen laillisuudesta ja asianmukaisuudesta annetun kielteisen lausunnon perusteluja koskevassa kohdassa kuvattujen tekijöiden merkittävyyden perusteella, että 31. joulukuuta 2012 päättyneen varainhoitovuoden tilien perustana oleviin maksuihin liittyvä virhetaso on olennainen.

5. syyskuuta 2013

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

Euroopan tilintarkastustuomioistuin

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBURG

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

Tarkastuslausuman perustana olevat tiedot*Tarkastuksen laajuus ja lähestymistapa*

16. Tarkastuslausuman VI kohdassa esitetyt EKR:jen tilien luotettavuutta koskevat huomautukset perustuvat kahdeksannen, yhdeksännen ja kymmenennen EKR:n tilinpäätösten⁽¹²⁾ ja rahoituksen toteutumaselvitysten⁽¹³⁾ tarkastukseen. Tarkastuksessa testattiin rahamääriä ja ilmoitettuja tietoja. Lisäksi arvioitiin sovellettuja tilinpäätösperiaatteita, johdon esittämiä merkittäviä arvioita ja tilinpäätösten yleistä esittämistapaa.

17. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastusten lähestymistavasta ja tarkastusmenetelmistä esitetään yleiskuva talousarvion toteuttamista koskevan, tilintarkastustuomioistuimen varainhoitovuoden 2012 vuosikertomuksessa; kuvaus on ensimmäisessä luvussa olevan **liitteen 1.1 osassa 2**. Tarkastuslausuman VII–X kohdissa esiin tuodut EKR:jen toimien sääntöjenmukaisuutta koskevat huomautukset perustuvat seuraaviin tarkastusmuotoihin:

- a) jäsenvaltioiden kaikkien rahoitusosuuksien tarkastus ja muunlaisista tulotapahtumista poimitun otoksen tarkastus
- b) 30 sitoumuksesta koostuvan otoksen tarkastus⁽¹⁴⁾
- c) 167 väli- ja loppumaksutapahtumasta koostuvan otoksen tarkastus; tapahtumat oli hyväksytty seitsemässä EU:n edustustossa tai komission päätoimipaikassa⁽¹⁵⁾; täytäntöönpanosta vastaaviin elimiin ja lopullisten edunsaajien luo tehtiin tarvittaessa tarkastuskäynti, jonka aikana tarkastettiin rahoituskertomuksissa tai kululaskelmissa ilmoitetut tilien perustana olevat tapahtumat
- d) EuropeAidin keskushallinnon ja EU:n edustustojen valvontajärjestelmien vaikuttavuuden arviointi, joka kattoi seuraavat osa-alueet:

⁽¹²⁾ Ks. asetuksen (EY) N:o 215/2008 122 artikla; tilinpäätökseen sisältyy tase, tuloslaskelma, rahavirtalaskelma, nettovarallisuuden muutoksia koskeva laskelma ja EKR:n saamia koskeva taulukko.

⁽¹³⁾ Ks. asetuksen (EY) N:o 215/2008 123 artikla; rahoituksen toteutumaselvitykseen sisältyy taulukoita, joissa esitetään määrärahat, maksusitoumukset ja maksusuoritukset.

⁽¹⁴⁾ Kokonaissitoumukset ja vastaavat oikeudelliset sitoumukset (rahoitussopimukset) sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt rahoituspäätöksen.

⁽¹⁵⁾ EuropeAid: 126 hanketta ja 40 budjettitukimaksua; humanitaarisen avun pääosasto: yksi humanitaarista apua koskeva hankemaksu.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

KOMISSION VASTAUKSET

- i) tulojen ja menojen hyväksyjien ennakkotarkastukset, ulkoiset valvojat (urakkasopimusten osalta) tai ulkoiset tarkastajat (työsuunnitelmien⁽¹⁶⁾, avustusten ja palkkio-perusteisten palvelusopimusten osalta); tilintarkastustuomioistuin analysoi, miksi sen havaitsemat virheet olivat syntyneet
- ii) seuranta ja valvonta; tässä yhteydessä myös perehdyttiin vuoden 2012 jäännösvirhetasoa koskevaan EuropeAidin selvitykseen, luottaen osittain komission sisäisen tarkastuksen osaston suorittamaan työhön⁽¹⁷⁾.
- iii) sisäinen tarkastus
- e) EuropeAidin pääjohtajan vuotuisen toimintakertomuksen läpikäynti.

18. Kuten kohdassa 4 tuotiin esille, EuropeAid panee täytäntöön suurimman osan ulkoisen avun välineistä, jotka rahoitetaan yleisestä talousarviosta sekä EKR:ista. Näin ollen tilintarkastustuomioistuinten huomautukset sekä valvontajärjestelmien vaikuttavuudesta että vuotuisen toimintakertomuksen ja pääjohtajan vuoden 2012 lausuman luotettavuudesta koskevat EuropeAidin koko vastuualuetta.

Tilien luotettavuus

19. Tuloslaskelma kirjataan tuloina korot, joita kertyy edunsaajille maksetuista yli 250 000 euron ennakkomaksuista. Periaakseen edunsaajilta korot suuremmista (yli 750 000 euron) ennakkomaksuista, komission on annettava perintämääräykset⁽¹⁸⁾ vuosittain. Tällaisia perintätoimia kuitenkin suoritetaan harvoin. Lisäksi ennakkorahoitusmaksujen seurauksena kertyneet korot vähennetään joskus aiheutuneita kuluja koskevista korvauspyynnöistä: näitä korkoja ei ilmoiteta tilinpäätöksessä tulona.

19. Komissio myöntää, että huolimatta edelleenvaltuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle annetusta muistutuksesta sulkemista edeltävässä vuosittaisessa ilmoituksessa, korkojen permistä yli 750 000 euron ennakkomaksuista ei aina suoriteta vuosittain. Kehitys- ja yhteistyöpääosasto haluaa kuitenkin korostaa, että ennakkorahoituksesta saadut korot otetaan aina huomioon taloudellisen tilanteen määrittämisessä ennen sopimusten päättämistä. Kehitys- ja yhteistyöpääosasto toteuttaa vuonna 2013 tämän osalta seuraavat erityiset toimet:

- annetaan ilmoitus, jossa tulojen ja menojen hyväksyjää muistutetaan varainhoitoasetuksen asiaa koskevista säännöksistä
- tarkastellaan yksityiskohtaisesti kaikkia sopimuksia, joihin sisältyy yli 750 000 euroa päättämättömiä ennakkomaksuja vuoden 2012 lopussa.

⁽¹⁶⁾ Yleensä vuosittain laadittavassa työsuunnitelmassa vahvistetaan työohjelma ja sen toteuttamiseksi tarvittavat resurssit. Työsuunnitelman täytäntöönpanosta vastaa toimielin tai asianomainen edunsaaja sen jälkeen, kun kumppanimaan edustaja ja komissio ovat hyväksyneet sen.

⁽¹⁷⁾ Sisäisen tarkastuksen osasto on komission pääosasto, jota johtaa komission sisäinen tarkastaja. Osasto raportoi sisäisen tarkastuksen seurantakomitealle. Sisäisen tarkastuksen osaston tehtävänä on antaa riippumaton lausunto sisäisen valvonnan järjestelmien vaikuttavuudesta ja tukea komissiota lausuntojen, ohjeiden ja suositusten avulla.

⁽¹⁸⁾ Kymmenenteen EKR:oon sovellettavan varainhoitoasetuksen 8 artiklan 3 kohta.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

20. Aiempien vuosien tapaan tilintarkastustuomioistuin havaitsi usein tapahtumia, jotka oli kirjattu virheellisesti⁽¹⁹⁾. EuropeAidin vuonna 2012 toteuttamassa selvityksessä todettiin lisäksi, että tapahtumat kirjattiin usein virheellisesti yhtenäiseen CRIS-hallintotietojärjestelmään (*Common Relex Information System*). Tilintarkastustuomioistuin ei havainnut tältä osin olennaisia tilien luotettavuuteen liittyviä virheitä, mutta kyseiset erehdykset ovat silti huolestuttava tekijä, sillä ne voivat vaikuttaa tilinpäätöksen laadinnassa käytettävien tietojen oikeellisuuteen, etenkin kirjanpidollisen katkomenettelyn yhteydessä varainhoitovuoden lopussa⁽²⁰⁾.

Toimien sääntöjen mukaisuus

21. **Liitteessä 1** esitetään yhteenveto tapahtumatarkastusten tuloksista.

Tulot

22. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti tuloihin liittyvät tapahtumat ja totesi, että niiden virhetaso ei ole olennainen.

KOMISSION VASTAUKSET

Ennakkomaksujen, joiden suuruus on yli 250 000 mutta alle 750 000 euroa, osalta paikallinen CRIS FED -järjestelmä mahdollistaa ainoastaan perintämääräysten kirjaamisen uudelleen menoa koskevaan alkuperäiseen budjettikohtaan, jolloin koron huomioiminen ei ole mahdollista. Kehitys- ja yhteistyöpääosasto on suunnitellut CRIS-järjestelmän kehittämistä siten, että se mahdollistaa koron huomioimisen. Tämän ominaisuuden on määrä olla käytettävissä aikaisintaan lokakuussa 2013.

20. Kuten tilintarkastustuomioistuin totesi, komissio on toteuttanut vuonna 2012 merkittäviä toimia, jotka johtivat tietojen laadun huomattavaan paranemiseen. Komissio korostaa aikomustaan jatkaa toimiaan tietojen laadun parantamiseksi.

Vuonna 2012 tehdyn kattavan selvityksen jälkeen on laadittu toimintasuunnitelma (jonka hyväksyminen on tavoitteena heinäkuun 2013 puoliväliin mennessä). Parhailtaan viimeisteltävänä olevaan toimintasuunnitelmaan kuuluu useita tekijöitä, joita tutkitaan ja/tai pannaan täytäntöön jo nyt. Toimintasuunnitelman laatimisen lisäksi komissio pyrkii myös tietojen laadun parantamiseen muun muassa seuraavien toimintalinjojen avulla:

- a) CRIS-järjestelmää parannetaan sen varmistamiseksi, että käyttäjät tekevät vähemmän virheitä (esimerkiksi yleissuunnitelman toimi 4.0, jonka tavoitteena on CRIS-käyttöliittymän parantaminen, CRIS-dokumentaation tarkistaminen ja tietohakemiston luominen).
- b) CRIS-tietoja seurataan jatkuvasti päätoimipaikassa, automaattisin tarkastuksin, kohdennetuin kirjanpidon laatua koskevin testein ja käynnistämällä erityisiä kohtia koskevia selvityksiä riskinarvioinnin perusteella.
- c) Parannetaan käyttäjille CRIS-tietokannan kautta ja erityisillä kursseilla tarjottavia tietoja.
- d) Perustetaan kohdennettuja keskeisiä suorituskykyindikaattoreita lisäämään tietämystä hyvien ja täydellisten tietojen merkityksestä.

⁽¹⁹⁾ Esimerkiksi sopimustyyppi, sopimuksen alkamis- ja päättymisajan kohta tai hallinnointitapa.

⁽²⁰⁾ Katkomenettelyllä pyritään varmistamaan, että tulot ja menot on kirjattu täysimääräisesti ja oikein siihen tilikauteen, johon ne kuuluvat.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

Sitoumukset

23. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti sitoumukset ja totesi, että niiden virhetaso ei ole olennainen.

Menotapahtumat

24. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista 167 tapahtumasta 44:ään (26 prosenttiin) liittyi virhe. Tilintarkastustuomioistuin arvioi todennäköisimmäksi virhetasoksi 3,0 prosenttia ⁽²¹⁾.

Hankkeet

25. Otokseen sisältyneistä 127 menotapahtumasta 41:een (32 prosenttiin) liittyi virhe. Virheistä 28 (68 prosenttia) oli kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä. Niistä 28 tapahtumasta, joihin liittyi kvantitatiivisesti ilmaistavissa oleva virhe, 20 oli lopullisia tapahtumia, jotka komissio oli jo tarkastanut.

26. Työsuunnitelmiin, avustuksiin sekä komission ja kansainvälisten järjestöjen välisiin rahoitussopimuksiin liittyvissä tapahtumissa havaittiin virheitä useammin kuin muissa tukimuodoissa: tarkastetuista 71 täytäntöönpanokaudella (kaksi tapahtumasta 31:een (44 prosenttiin) liittyi virhe.

27. Tarkastuksessa havaittiin, että hankkeisiin liittyvissä tapahtumissa ilmenneiden kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevien virheiden pääajit olivat seuraavat (ks. laatikko 1):

- a) tukikelpoisuuteen liittyvä virhe: menot liittyivät toimintaan, jota sopimus ei kattanut (12 tapahtumaa), edunsaaja ei noudattanut hankintamenettelyjä (neljä tapahtumaa), ja menot eivät aiheutuneet täytäntöönpanokaudella (kaksi tapahtumaa) tai ylittivät budjetin (kaksi tapahtumaa)
- b) tapahtumiseen liittyvä virhe: laskut tai muut menoihin liittyvät tositteet puuttuivat (kaksi tapahtumaa), palveluita tai töitä ei suoritettu (kaksi tapahtumaa) ja menot eivät olleet aiheutuneet edunsaajille (yksi tapahtuma)
- c) oikeellisuuteen liittyvä virhe: ilmoitetut menot oli laskettu väärin (kolme tapahtumaa).

⁽²¹⁾ Tilintarkastustuomioistuin laskee arvioidun virhetason edustavan otoksen perusteella. Ilmoitettu luku on paras arvio. Tilintarkastustuomioistuin katsoo 95 prosentin varmuudella, että perusjoukon virhetaso on 1,5 prosentin (alempi virheraja) ja 4,5 prosentin (ylempi virheraja) välillä.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

Laatikko 1 – Esimerkkejä hanketapahtumissa esiintyvistä virheistä

Töitä ei suoritettu

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 464 640 euron välimaksun, joka liittyi teiden kunnossapidosta Senegalissa tehtyyn sopimukseen. Pengerryksen alaosan lujittamiseen liittyviä töitä, jotka sopimuspuoli oli laskuttanut ja valvoja varmentanut ja joiden osalta komissio oli suorittanut maksun, ei ollut suoritettu. Komissio käynnisti tämän jälkeen perusteellisen sopimusta koskevan teknisen tarkastuksen.

Sopimuksen arvo nousi ja ylitti sallitun rajan

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 305 738 euron ennakkomaksun tilinpidollisen selvittämisen. Ennakkomaksu liittyi terveydenhuoltoalan tukiohjelmaan Kongon demokraattisessa tasavallassa. Kahden sopimuksen arvo oli noussut, toisen 58 prosenttia ja toisen 68 prosenttia. Nousu johtui lisätöistä, joita tarvittiin alkuperäisen sopimuksen päätökseen saamiseksi. Kyseisen valtion julkishallinnossa toimiva hankehallinnointiyksikkö ei ollut tietoinen siitä, että tällaisille lisätöille oli olemassa enimmäisraja (50 prosenttia alkuperäisen sopimuksen arvosta).

28. Yleisimmät muut kuin kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevat virheet liittyivät riittämättömiin tositteisiin (viisi tapahtumaa) ja hankintamenettelyjen puutteisiin (viisi tapahtumaa).

Budjettituki

29. Tarkastetuista 40 budjettitukitapahtumasta kolmeen (kahdeksaan prosenttiin) liittyi virhe. Niistä kaksi (67 prosenttia) oli kvantitatiivisesti ilmastavissa olevia virheitä.

KOMISSION VASTAUKSET

Laatikko 1 – Esimerkkejä hanketapahtumissa esiintyvistä virheistä

Töitä ei suoritettu

Teknisessä tarkastuskertomuksessa huhtikuulta 2013 todetaan, että tienpenkereen vahvistamisesta laskutetusta määrästä yhteensä 39 095 euroa (0,94 % sopimuksen koko hinnasta) koski työtä, jota ei ollut suoritettu.

Sittemmin urakoitsija suoritti tienpenkereen vahvistamista koskevan työn, josta oli laskutettu.

Hajautettu hankintaviranomainen päättää lopullisen tilityksen yhteydessä työn urakoitsijalle ja sitä valvoneelle palvelun suorittajalle mahdollisesti määrättävistä perintämääräyksistä ja sopimusvelvoitteiden rikkomisen seuraamuksista.

Sopimuksen arvo nousi ja ylitti sallitun rajan

Käynnissä on täydentävä tarkastus, jotta selvitetäisiin mahdolliset muut määrät, jotka eivät ole tukikelpoisia.

EU:n edustusto muistutti kansallista tulojen ja menojen hyväksyjää sovellettavista säännöistä. Kansallinen tulojen ja menojen hyväksyjä lähetti kiertokirjeen, jonka sisällöstä oli aiemmin sovittu EU:n edustuston kanssa.

29. Komissio ei ole tilintarkastustuomioistuimen kanssa samaa mieltä yhdestä kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevasta virheestä.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

30. Kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevissa virheissä, jotka tilintarkastustuomioistuin havaitsi budjettitukeen liittyvissä tapahtumissa, oli kyse siitä, että pisteytysmenetelmää, jolla määritettiin täyttivätkö tuensaajat täytäntöönpanosta riippuvaisten maksujen ehdot, sovellettiin väärin; mainitut virheet saattoivat myös liittyä siihen, että maksuja koskevien erityisehtojen täyttymistä ei ollut arvioitu (kaksi tapahtumaa) (ks. laatikko 2). Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös virheitä, jotka eivät ole ilmaistavissa kvantitatiivisesti: komissio ei ollut osoittanut hyväksyttävällä tavalla, että tuensaajat olivat täyttäneet budjettitukimaksujen yleiset tukikelpoisuusehdot⁽²²⁾. Komissio ei ollut arvioinut tuensaajamaiden edistymistä tiettyjen politiikkojen tai julkisen talouden hallinnointiuudistuksen täytäntöönpanossa vertaamalla sitä tarkastuksen kohteena olevalle kaudelle asetettuihin tavoitteisiin (kaksi tapahtumaa).

Laatikko 2 – Esimerkki budjettitukeen liittyvässä tapahtumassa esiintyvistä virheistä

Maksulle ei asetettu erityistä ehtoa

Tilintarkastustuomioistuin tarkasti 600 000 euron maksun, joka liittyi Vanuatussa vuosina 2007–2010 toteutetulle talousuudistusohjelmalle annettuun tukeen. Maksu sisälsi tulosperusteisesti maksettavan 200 000 euron suuruisen vaihtelevan osuuden. Rahoitussopimuksen mukaan komission oli valittava vuotuisessa kehityskertomuksessa asetetut julkisen talouden hoitoa koskevat erityiset tulosindikaattorit, mutta se ei ollut tehnyt niin. Komissio katsoi, että vaihtelevan osuuden maksun perustaksi riitti arviointi, joka koski Vanuatun yleistä edistymistä julkisen talouden hallinnointiuudistuksessa (yleinen tukikelpoisuusehto). Tämä oli vastoin rahoitussopimusta, jonka mukaan komissio suorittaa maksun ainoastaan silloin, kun sekä erityiset että yleiset ehdot ovat täyttyneet.

KOMISSION VASTAUKSET

30. Talousarviotuki on toimintapolitiittinen väline, joka perustuu pitkäaikaiseen luottamussuhteeseen komission ja sen kumppanimaiden välillä. Kun komissio päättää maksun vapauttamisesta, se ottaa huomioon yksilöllisten indikaattoreiden ja ehtojen osalta saavutetun edistyksen.

Komissio panee tyytyväisenä merkille, että muut kuin kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevat virheet ovat vähentyneet viime vuosina huomattavasti.

Komissio katsoo, ettei pitäisi arvioida liian tiukasti niitä arvoja, jotka saavutetaan yhdessä kumppanimaiden hallitusten kanssa sovitujen indikaattoreiden osalta. Vaikka suoritusperusteisilla maksuilla on olennainen tehtävä prosessissa, jossa maita kannustetaan edistymään kohti keskeisiä poliittisia tavoitteita, komissio katsoo, että indikaattoreita on arvioitava ottaen huomioon tavoitteet, joita ne mittaavat, ja olosuhteet, joissa kehitys tapahtuu.

Laatikko 2 – Esimerkki budjettitukeen liittyvässä tapahtumassa esiintyvistä virheistä

Maksulle ei asetettu erityistä ehtoa

Komission päätöksen mukaisesti sekä yleiset että erityiset ehdot, jotka koskevat julkisten varojen hallinnointia puitesopimuksen nojalla, ovat olennaisilta osin samat ja liittyvät julkisen talouden hallinnointiuudistuksessa saavutettuun yleiseen edistymiseen. Komissio arvioi positiivisesti Vanuatun yleistä edistymistä julkisen talouden hallinnointiuudistuksessa vuoteen 2010. Asiaa koskevat julkisen talouden hallinnoinnin indikaattorit hallituksen vuosittaisessa kehityskertomuksessa vahvistavat tämän myönteisen suuntauksen. Lisäksi edustusto vahvisti, että tämä myönteinen suuntaus ja myönteiset toimet jatkuivat vuoden 2008 julkisen talouden hallinnointia koskevan strategian mukaisesti poliittisesti vaikeana vuonna 2011.

⁽²²⁾ Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös järjestelmäpuutteita. Rahoitussopimukset sisältävät joskus tiukkoja ja epärealistisia kvantitatiivisesti ilmaistuja maksuehtoja. Eräässä sopimuksessa esimerkiksi vaaditaan, että maksun edellytyksenä on rokotuskampanjan 100-prosenttinen kattavuus. Tällaista kattavuustasoa ei ole saavutettu yhdessäkään maassa.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

KOMISSION VASTAUKSET

Järjestelmien vaikuttavuus

31. **Liitteessä 2** esitetään yhteenveto valvontajärjestelmiä koskevan tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen tuloksista.

Ennakkotarkastukset

32. Koska toimintaympäristöön liittyy suuria riskejä (ks. kohta 6), sääntöjenvastaisten maksujen estäminen tai havaitseminen ja korjaaminen perustuu EuropeAidissa pääasiassa ennakkotarkastuksiin, joita komission henkilöstö, ulkoiset valvojat tai ulkoiset tarkastajat toimittavat ennen hankkeiden maksujen suorittamista. Tilintarkastustuomioistuimen havaitsema virheiden esiintyvyys osoittaa aiempien vuosien tapaan, että ennakkotarkastuksissa on puutteita; virheitä esiintyi myös lopullisissa menoilmoituksissa, joihin oli kohdistettu ulkoisia tarkastuksia ja menojen tarkastuksia. EuropeAidin vuonna 2012 suorittamassa selvityksessä todettiin myös, että merkittävä osa (yksi kolmasosa) vuonna 2011 saaduista tarkastuskertomuksista oli laadultaan riittämättömiä.

33. Kaksi EU:n edustustoa, joihin tilintarkastustuomioistuin teki tarkastuskäynnin, eivät kohdistaneet kunnollista seuranta tarkastuskertomuksiin. Vuotuisessa toimintakertomuksessa tiedostetaan virhetason pääasialliseksi syyksi se, että määriä, jotka tarkastuksia tai menojen varmentamista koskevien kertomusten mukaan ovat tukeen oikeuttamattomia, ei peritä takaisin eikä takaisinperinnän suorittamatta jättämiselle anneta minkäänlaista selitystä ⁽²³⁾.

34. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa ilmeni, että myöhään tapahtuva menojen tarkastaminen ja hyväksyminen ja sopimusten päättäminen heikentävät ennakkotarkastusten laatua ja lisäävät merkittävästi kirjausketjun katkeamisen tai todentavan aineiston puuttumisen riskiä ⁽²⁴⁾. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi EKR:jen ja EU:n talousarviotapahtumissa vanhoja sopimuksia, joiden osalta menot oli tarkastettu ja hyväksytty myöhässä. Vastaavat yksittäiset rahoituslaitokset ovat tästä johtuen vielä avoinna, tai ne on päätetty vasta pitkän ajan kuluttua sopimuksen täytäntöönpanokauden päättymisestä.

32. Komissio kiinnittää tarkastusten laatuun mitä suurinta huomiota ja kehittää välineitä, joiden avulla komission tilintarkastuspäälliköiden on helpompi arvioida tarkastuskertomusten laatua.

33. Toimintasuunnitelmassa, johon viitataan komission vastauksen 38 kohdassa, esitetään, että CRIS-tarkastusmoduulin kautta kehitetään erityinen väline, jonka avulla komission on mahdollista seurata tarkastuskertomuksia asianmukaisesti.

34. Osana vuonna 2012 tehtyä ulkoista selvitystä komissio on ottanut käyttöön menettelyn, jossa tarkistetaan kaikki sopimukset, joiden toimintakausi on päättynyt yli 18 kuukautta sitten. Yksiköitä pyydetään kommentoimaan syitä siihen, miksi sopimuksia ei vielä ole päätetty, ja suunnitelmiaan sen varmistamiseksi, että sopimukset voidaan päättää mahdollisimman pian. Tämä on johtanut EKR:n osalta päättämättömien sopimusten määrän vähenemiseen vuoden lopussa 1 038 sopimuksella (7 470 sopimuksesta vuoden 2011 lopussa 6 432 sopimukseen vuoden 2012 lopussa). Huhtikuussa 2013 on käynnistetty vastaava menettely tämän työn jatkamiseksi.

⁽²³⁾ Sivun 71.

⁽²⁴⁾ Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevia virheitä viidessä yhteensä kahdeksasta tällaisesta tapauksesta.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

KOMISSION VASTAUKSET

Seuranta ja valvonta*Hallintotietojärjestelmä*

35. Kuten aiemmista vuosikertomuksista⁽²⁵⁾ ilmenee, EuropeAidin hallintotietojärjestelmässä on puutteita ulkoisten tarkastusten, menotarkastusten ja seurantakäyntien tulosten ja seurannan osalta. Pääjohtajan on niiden vuoksi vaikea asettaa yksikönpäälliköt tai EU:n edustustojen päälliköt vastuuseen oikea-aikaisesta seurannasta ja järjestelmäpuutteiden ja havaittujen virheiden korjaamisesta.

Seurantakäynnit

36. Kaikilla niillä seitsemällä EU:n edustustolla, joihin tilintarkastustuomioistuin teki tarkastuskäynnin, oli kattava käsitys hankkeiden operatiivisesta täytäntöönpanosta; käsitys oli hankittu pääasiassa seurantakäyntien avulla. Kuitenkin vain yksi seitsemästä EU:n edustustosta valitsi ja suunnitteli seurantakäynnit riskienarvioinnin perusteella. EuropeAid kehittää parhaillaan välinettä, jonka avulla EU:n edustustot voivat saada paremman kokonaiskuvan hankkeista ja asettaa riskianalyysin perusteella etusijalle niihin hankkeisiin kohdistuvat tarkastuskäynnit, joiden kohdalla seuranta on erityisen tarpeellista. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi näistä seitsemästä EU:n edustustosta kahdessa puutteita seurantatoimissa, joita nämä kohdistivat hankkeiden täytäntöönpanoon tai seurantakäyntien tuloksiin.

Vuoden 2012 jäännösvirhetasoa koskeva selvitys

37. EuropeAid suoritti tilintarkastustuomioistuimen aiempien suosittelujen⁽²⁶⁾ mukaisesti ensimmäisen jäännösvirhetasoa koskevan selvityksensä, jonka tavoitteena oli arvioida niiden virheiden osuus, jotka olivat jääneet huomaamatta kaikissa virheiden estämiseen, havaitsemiseen ja korjaamiseen tähtävissä hallinnon tarkastuksissa. Selvityksen yhteydessä tarkastettiin päätetyistä sopimuksista poimittu edustava otos tarkoituksena määrittää, oliko menot suunnattu kohteisiin, joihin ne oli tarkoitettu, olivatko menot sovellettavien sääntöjen mukaisia ja oliko ne laskettu oikein. Havaittujen virheiden pohjalta arvioitiin, mikä on todennäköisin virhetaso päätetyistä sopimuksista koostuvassa perusjoukossa.

35. CRIS-järjestelmän tarkastusta koskeva moduuli on tarkoitettu ulkoisten tarkastusten suunnittelua ja niiden tulosten kirjaamista varten eikä niinkään niiden jatkotoimien seuraamista varten, joita komissio toteuttaa tarkastusten tulosten perusteella. Komissio on kuitenkin suunnitellut kehittävänsä tätä toimintoa keskipitkällä aikavälillä, jos resurssit sen sallivat.

Komissio kehitti suunnitteluvälineen tarkastuskäyntien suunnittelua varten. Lisäksi komissio on laatimassa seurantaa ja raportointia koskevaa uudistusta, joka toteutetaan vuoden 2014 alussa.

36. Yhdessä tapauksessa EU:n edustusto on toteuttanut toimia seurantakertomuksen pääasiallisen havainnon johdosta. Tarkastusraportissa todettiin, että tietöiden toteuttamisen yhteydessä ongelmien pääasiallisena syynä oli vaikea turvallisuustilanne.

Toisessa tapauksessa edustusto on ryhtynyt toimiin seuratakseen tarkemmin hankkeen toisen vaiheen täytäntöönpanoa.

⁽²⁵⁾ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 42, ja vuosikertomus varainhoitovuodelta 2011, kohta 43.

⁽²⁶⁾ Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2009, kohta 54 a; vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 62 a; vuosikertomus varainhoitovuodelta 2011, kohta 58 a.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

38. Vuoden 2012 jäännösvirhetasoa koskevan selvityksen tulokset esitetään vuotuisessa toimintakertomuksessa (27). Selvityksessä arvioidaan jäännösvirhetasoksi 3,63 prosenttia, eli se ylittää EuropeAidin pääjohtajan asettaman kahden prosentin olennaisuustason. Selvityksessä yksilöitiin seuraavat virheiden pääajit:

- a) virheet tapahtumissa, jotka perustuvat kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtyihin sopimuksiin (38 prosenttia jäännösvirhetasosta)
- b) määriä ei ole peritty takaisin tarkastuksia tai tarkastuskäyntejä koskevien kertomusten perusteella (tai ei ole annettu selitystä siihen, miksi takaisinperintää ei ole suoritettu; kyse on muista kuin kansainvälisiä järjestöjä koskevista määristä) (26,7 prosenttia jäännösvirhetasosta)
- c) virheet, jotka liittyvät edunsaajien (muiden kuin kansainvälisten järjestöjen) välillisesti hallinnoimiin varoihin (20,1 prosenttia jäännösvirhetasosta)
- d) hankintamenettelyjä koskeva dokumentaatio puuttuu (15,2 prosenttia jäännösvirhetasosta).

39. Jäännösvirhetason selvittämiseen käytetty menetelmä oli yleisesti ottaen asianmukainen, ja selvitys tuotti kiinnostavaa tietoa, josta voi olla hyötyä. Menetelmää on kuitenkin vielä tarpeen hioa erityisesti seuraavilla osa-alueilla:

- a) aiempien tarkastuksia tai tarkastuskäyntejä koskevien kertomusten hyödyntämisaste
- b) virhetasojen laskentamenetelmä yksittäisissä tapahtumissa
- c) sellaisten tapahtumien käsittely, joiden kohdalla ei ole mahdollista perehtyä dokumentaatioon.

KOMISSION VASTAUKSET

38. Komission menettelyiden mukaisesti on perustettu toimintasuunnitelma sisäisen tarkastusjärjestelmän parantamiseksi edelleen. Siihen sisältyy muun muassa tietoisuuden lisääminen, koulutus ja opastus, edustustojen tilintekovelvollisuuden vahvistaminen, kansainvälisten organisaatioiden kanssa tehdyn yhteistyön lisääminen ja valvontajärjestelmän virtaviivaistaminen.

39. Vuoden 2012 jäännösvirhetasoa koskevan selvityksen tuloksia hyödynnettiin suoraan vuoden 2012 vuotuisia toimintakertomuksia koskevassa varmistusprosessissa, ja näin ollen ne olivat komissiolle erittäin hyödyllisiä. Vuoden 2012 jäännösvirhetasoa koskeva selvitys oli ensimmäinen tällainen selvitys, joka toteutettiin, ja sen tulosten ansiosta on mahdollista tarkentaa menetelmää edelleen.

- a) Komissio keskustelee asiasta urakoitsijan kanssa.
- b) Komissio keskustelee asiasta urakoitsijan kanssa.
- c) Jäännösvirhetason arviointia koskevat yksityiskohtaiset ohjeet annetaan jäännösvirhetasoa koskevan ohjekirjan tarkistetussa painoksessa, jota sovelletaan vuoden 2013 jäännösvirhetason valvontaan ja seurantaan.

(27) Sivut 54–56.

Sisäinen tarkastus

40. Tilintarkastustuomioistuin mainitsi vuoden 2011 vuosikertomuksessaan ⁽²⁸⁾, että komission vuonna 2011 toteuttamalla uudelleenjärjestelyllä oli suuri vaikutus sisäisen tarkastuksen yksikön toimintaan ⁽²⁹⁾. Tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2011 vuosikertomukseen antamassaan vastauksessa komissio sitoutui arvioimaan sisäisen tarkastuksen yksikön valmiudet ja harkitsemaan tarvittaessa niiden vahvistamista ⁽³⁰⁾. Tätä ei ole tehty. Vuonna 2012 ei tehty parannuksia, mikä jälleen hankaloitti merkittävästi sisäisen tarkastuksen yksikön vuotuisen työsuunnitelman täytäntöönpanoa ⁽³¹⁾.

Vuotuisen toimintakertomuksen läpikäynti

41. Pääjohtaja esittää lausumassaan tapahtumien laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta koskevan varauman, koska riskialttiiksi katsotun määrän (259,5 miljoonaa euroa) osuus raportointikauden aikana hyväksytyistä maksuista on yli kaksi prosenttia.

42. Pääjohtaja kuitenkin toteaa myös, että toteutetut valvontamenettelyt tarjoavat tarvittavat takuut tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta ⁽³²⁾. Vuotuisessa toimintakertomuksessa mainitaan lisäksi seuraavaa: jäännösvirhetasoa kuvaava luku 3,63 prosenttia on ”enimmäisarvio riskialttiina olevasta määrästä” ⁽³³⁾, se ei aseta kyseenalaiseksi koko valvontajärjestelmää ja se osoittaa, että useimmat virheet liittyvät pieneen määrään lähinnä kontrollien täytäntöönpanoa koskevia puutteita, joihin EuropeAid voi ja aikoo puuttua vuoden 2013 aikana ⁽³⁴⁾.

⁽²⁸⁾ Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomus varainhoitovuodelta 2011, kohta 50.

⁽²⁹⁾ Sisäisen tarkastuksen yksikkö on yksittäisen komission pääosaston alainen yksikkö. Sitä johtaa yksikönpäällikkö, joka raportoi suoraan pääjohtajalle. Sisäisen tarkastuksen yksikön tehtävänä on antaa riippumaton lausunto sisäisen valvonnan järjestelmän vaikuttavuudesta; tarkoituksena on pääosaston toiminnan parantaminen.

⁽³⁰⁾ Komission vastaus varainhoitovuotta 2011 koskevan tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen kohtaan 59 e.

⁽³¹⁾ Vuotuisessa työsuunnitelmassa arvioidaan, että yksi kesken oleva tarkastus saadaan päätökseen ja että lisäksi suoritetaan kolme uutta tarkastusta ja kolme seurantatarkastusta. Ainoastaan yksi tarkastus oli saatu päätökseen vuoden 2012 loppuun mennessä.

⁽³²⁾ Sivu 73.

⁽³³⁾ Sivu 71.

⁽³⁴⁾ Sivu 72.

40. *Sisäinen tarkastuksen yksikön toiminta on vuodesta 2013 lähtien kehittynyt useiden parannustoimenpiteiden ansiosta.*

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

43. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että tämä on harhaanjohtava esitys jäännösvirhetasoa koskevan selvityksen tuloksista:

- a) jäännösvirhetaso ei ole "enimmäismäärä" vaan paras (tai todennäköisin) arvio; todellinen virhetaso saattaa olla korkeampi
- b) jäännösvirhetaso ei ole arvio "riskialttiista" määrästä vaan arvio niiden virheiden osuudesta, jotka jäävät havaitsematta ja korjaamatta hallinnointijakson päättyessä ja jonka seurauksena asianomainen määrä on lopullinen ⁽³⁵⁾
- c) valvontajärjestelmät eivät ole vaikuttavia, jos niiden avulla ei pystytä havaitsemaan ja korjaamaan olennaista virhettä
- d) vuotuisessa toimintakertomuksessa kuvataan EuropeAidin menoissa esiintyviä pääasiallisia virhetyyppejä ⁽³⁶⁾, mutta takaisinperintämenettelyyn liittyviä puutteita lukuun ottamatta toimintakertomuksessa ei analysoida, miksi virheet esiintyivät tai mitkä EuropeAidin valvontajärjestelmien osa-alueet pettivät.

44. Sisäisen tarkastuksen osasto suoritti vuonna 2012 rajallisen tarkastuksen, jonka kohteena oli EuropeAidin vuotuisen toimintakertomuksen laadintaprosessi. Se havaitsi, että vuotuisessa toimintakertomuksessa ei esitetä riittävästi tietoa siitä, kuinka pääosasto päätyi kohtuulliseen varmuuteen menojen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta useamman vuoden ajalta. Nämä havainnot ovat yhdensuuntaisia tilintarkastustuomioistuimen havaintojen kanssa.

KOMISSION VASTAUKSET

43.

- a) Komissio on yhtä mieltä siitä, että kehitys- ja yhteistyöpääosaston toimintakertomuksessa vuodelta 2012 mainittu riskialtis määrä on todennäköisin arvio ja vastaa vuotta 2012 koskevia vuotuisia toimintakertomuksia varten annettuja ohjeita. Todellinen virhetaso saattaa olla korkeampi tai matalampi.
- b) Riskialttiin määrän käsitteen osalta vuotuisessa toimintakertomuksessa sovelletaan täysin komission antamia toimintakertomusten laatimisohejeita. Näissä ohjeissa "riskialtis määrä" määritellään virheiden taloudelliseksi vaikutukseksi, eli se on virheiden aiheuttama tosiasiallinen taloudellinen riski kalenterivuoden aikana.

Komissio on yhtä mieltä siitä, että jäännösvirhetason selvityksen tulokset eivät ole arvio riskialttiista määrästä.

- c) Useimmat virheet liittyvät rajattuun määrään lähinnä valvontatoimenpiteiden täytäntöönpanoa koskevia puutteita. Valvontajärjestelmän suunnittelu vaikuttaa näin ollen perusteelliselta, eikä sitä tarvitse muuttaa.
- d) Komissio tekee seuraavassa vuotuisessa toimintakertomuksessaan toimintakertomuksen laatimisohejeissa vaaditun analyysin. Toimintasuunnitelmassa, johon viitataan komission vastauksen 38 kohdassa, käsitellään kaikkia valvontajärjestelmän ja tilintarkastustuomioistuimen havaitsemia virhetyyppejä. Ennen toimintasuunnitelman laatimista näiden virheiden alkuperästä tehtiin perusteellinen analyysi. Lisäksi analyysissä käsiteltiin sitä, millä tavoin toimintasuunnitelmassa esille otetut virheet voidaan korjata. Analyysissä todettiin, että valvonnan suunnittelu sellaisenaan oli tervettä ja että siinä esiintyvät virheet johtuivat ensisijaisesti täytäntöönpanoon liittyvistä kysymyksistä.

⁽³⁵⁾ Käsikirja jäännösvirhetason mittaamisesta EuropeAidissa (toukokuu 2013): Jäännösvirheet ovat virheitä, joita ei ole estetty, havaittu ja korjattu käytössä olevaan valvontakehykseen sisältyvin kontrollein.

⁽³⁶⁾ Sivut 56 ja 71.

Johtopäätökset ja suositukset

Johtopäätökset

45. Tilintarkastustuomioistuin toteaa tarkastustyönsä perusteella, että EKR:jen taloudellinen asema 31. päivänä joulukuuta 2012 sekä toimien tulokset ja rahavirrat päättyneeltä varainhoitovuodelta on esitetty EKR:jen 31. joulukuuta 2012 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetussa tilinpäätöksessä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein EKR:n varainhoitoasetuksen ja tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

46. Tilintarkastustuomioistuin esittää tarkastustyönsä perusteella seuraavat johtopäätökset 31. joulukuuta 2012 päättyneen varainhoitovuoden osalta:

- a) EKR:jen tulojen virhetaso ei ollut olennainen
- b) EKR:jen sitoumuksiin liittyvä virhetaso ei ollut olennainen
- c) EKR:jen menotapahtumien virhetaso oli olennainen (ks. kohdat 24–30).

47. Tilintarkastustuomioistuin totesi tarkastustyönsä perusteella, että tarkastetut EuropeAidin valvontajärjestelmät olivat osittain vaikuttavia (ks. kohdat 18 ja 31–44).

47. Komissio on yhtä mieltä siitä, että vaikka valvontajärjestelmä on johdonmukaisesti ja perusteellisesti suunniteltu, valvontamekanismien täytäntöönpanoa on vielä kehitettävä.

Suosituks

48. **Liitteessä 3** esitetään tilintarkastustuomioistuimen arvio siitä, kuinka aiempien vuosien vuosikertomuksissa esitettyjen suositusten huomioon ottamisessa on edistytty. Vuosien 2009 ja 2010 vuosikertomuksissa tilintarkastustuomioistuin esitti 16 suositusta. EuropeAid on pannut niistä täytäntöön viisi kokonaan, kolme suurimmaksi osaksi ja kahdeksan joiltakin osin.

49. EuropeAid toimii parhaillaan niiden suositusten kohdalla, jotka on pantu täytäntöön vain joiltakin osin. Tarvitaan kuitenkin lisää aikaa, jotta suositukset saadaan pantua täytäntöön hyväksyttävällä tavalla.

- a) EuropeAid on liittynyt työryhmään, jonka vetäjänä toimii budjettipäaosasto; tarkoituksena on tarkistaa EuropeAidin koko valvontarakenteen kustannusvaikuttavuus.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

- b) Se kehittää parhaillaan välineitä ja opastusta, jonka avulla EU:n edustustot voivat paremmin priorisoida hankkeiden seurantakäyntinsä ja arvioida tarkastuskertomusten laatua.
- c) Se kehittää parhaillaan uusia toimintoja CRIS-tietojärjestelmän tarkastusmoduuliin, tarkoituksena parantaa tarkastuskertomusten seuranta.

50. CRIS-tietojärjestelmän tietojen laadun parantamisessa ei ole edistytty riittävästi. Tämä on edelleen huolestuttava tekijä siitä huolimatta, että EuropeAid on pyrkinyt lisäämään tietoisuutta asiasta EU:n edustustoissa (ks. kohta 20).

51. Tilintarkastustuomioistuin suosittaa tämän tarkastuksen ja vuotta 2012 koskevien tarkastushavaintojen ja johtopäätösten perusteella EuropeAidille seuraavaa:

- **Suositus nro 1:** EuropeAid tarkistaa jäännösvirhetasoa koskevia menetelmiään.
- **Suositus nro 2:** EuropeAid esittää vuotuisessa toimintakertomuksessa oikeellisen kuvauksen jäännösvirhetasoa koskevien selvitysten tuloksista.
- **Suositus nro 3:** EuropeAid varmistaa, että menot tarkastetaan ja hyväksytään oikea-aikaisesti.
- **Suositus nro 4:** EuropeAid edistää täytäntöönpanokumppaneiden ja edunsaajien asiakirjahallinnon parantamista.

KOMISSION VASTAUKSET

50. Komissio on laatinut tietojen laatua koskevan yleissuunnitelman, johon sisältyy erilaisia toimintasuunnitelmia, myös sellaisia, jotka koskevat henkilöstön kouluttamista ja yhteydenpitoa edustustoihin. Näin varmistetaan, että komission henkilöstö on paremmin koulutettua ja tietoista parhaista käytännöistä ja suuntaviivoista heidän koodatessaan tietoja CRIS-järjestelmään. Koodausvirheiden vähentämiseksi on myös käynnistetty laaja hanke CRIS-käyttöliittymän parantamiseksi.

Komissio on yhtä mieltä jäännösvirhetasoa koskevan menetelmän tarkentamisesta tästä ensimmäisestä menettelystä saadun kokemuksen perusteella. Komissio on jo ryhtynyt toimenpiteisiin tässä asiassa. Vuoden 2013 menettelyn alussa urakoitsijaa on pyydetty laatimaan tarkistettu menetelmä ja käsikirja, joissa otetaan huomioon jäännösvirhetasoa koskevasta ensimmäisestä selvityksestä vuonna 2012 saatu kokemus. Tarkennettua menetelmää sovelletaan vuoden 2013 jäännösvirhetasoa koskevaan menettelyyn.

Vuoden 2012 vuotuinen toimintakertomus sisälsi jäännösvirhetasoa koskevasta menettelystä mahdollisimman yksityiskohtaisen kuvauksen, joka oli laatimissuhteiden mukainen. Komissio on samaa mieltä siitä, että vuoden 2013 vuotuisessa toimintakertomuksessa olisi eroteltava selkeästi jäännösvirhetason selvityksen tulokset ja niiden käyttö varmuuden antamista varten.

Komissio hyväksyy tämän suosituksen ja toteaa, että viime aikoina on toteutettu toimia sen varmistamiseksi, että menot tarkastetaan ja hyväksytään ilman viivästyksiä.

Komissio hyväksyy tämän suosituksen.

TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIMEN HUOMAUTUKSET

- **Suositus nro 5:** EuropeAid toteuttaa vaikuttavia toimenpiteitä edistääkseen ulkoisten tarkastajien toimittamien menotarkastusten laatua.

- **Suositus nro 6:** EuropeAid varmistaa, että budjettitukimaksujen erityisehtoja noudatetaan oikein.

- **Suositus nro 7:** EuropeAid varmistaa, että yli 750 000 euron ennakkomaksuista kertyvien korkojen osalta annetaan perintämääräykset vuosittain.

KOMISSION VASTAUKSET

Komissio hyväksyy tämän suosituksen ja on 38 kohdassa tarkoitettun toimintasuunnitelman puitteissa suunnitellut tarkastelevansa mahdollisuuksia parantaa valvonnan ja tarkastusten laatua ja tehokkuutta vuonna 2013. Tämä koskee erityisesti edunsaajien palkkaamien paikallisten tilintarkastusyhteisöjen tekemiä tarkastuksia ja valvontatoimenpiteitä.

Komissio varmistaa jatkossakin, että talousarviotukimaksujen erityisehtoja sovelletaan asianmukaisesti. Talousarviotukea käsittelevä työryhmä on perustettu puuttumaan tilintarkastustuomioistuimen erityisiin tarkastushavaintoihin.

Komissio hyväksyy tämän suosituksen ja muistuttaa edelleenvaltuutettuja tulojen ja menojen hyväksyjä säännöistä, jotka koskevat perintämääräyksen antamista vuosittain yli 750 000 euron ennakkomaksuista kertyvien korkojen osalta. Tietämyksen parantamiseksi tehdään lisäksi täysi katsaus näistä ennakkomaksuista mahdollisesti saatavista koroista varainhoitoasetuksen noudattamisen varmistamiseksi.

LIITE 1

TAPAHTUMATARKASTUSTEN TULOKSET – EUROOPAN KEHITYSRAHASTOT

	2012			2011	2010	2009
	Hanke	Budjettituki	Yhteensä			
OTOKSEN KOKO JA RAKENNE						
Sitoumusten yhteismäärä	23	7	30	30	30	50
Tapahtumien yhteismäärä ⁽¹⁾	127	40	167	163	165	170
TARKASTUKSEN TULOKSET ⁽²⁾ ⁽³⁾						
Tarkastetut tapahtumat (prosenttiosuus, lukumäärä), joissa:						
ei ilmennyt virheitä	68 % (86)	93 % (37)	74 % (123)	67 %	73 %	78 %
ilmeni yksi tai useampi virhe	32 % (41)	8 % (3)	26 % (44)	33 %	27 %	22 %
Tapahtumat, joissa ilmeni virheitä						
Analyysi virhetyypeittäin						
Virheet, joita ei voida ilmaista kvantitatiivisesti:	32 % (13)	33 % (1)	32 % (14)	46 %	49 %	65 %
Kvantitatiivisesti ilmaistavissa olevat virheet:	68 % (28)	67 % (2)	68 % (30)	54 %	51 %	35 %
Tukikelpoisuuteen liittyvät	71 % (20)	100 % (2)	73 % (22)	52 %	70 %	23 %
Tapahtumiseen liittyvät	18 % (5)	0 % (0)	17 % (5)	38 %	17 %	23 %
Oikeellisuuteen liittyvät	11 % (3)	0 % (0)	10 % (3)	10 %	13 %	54 %
KVANTITATIIVISESTI ILMAISTAVISSA OLEVIEN VIRHEIDEN ARVIOITU VAIKUTUS						
Todennäköisin virhetaso				3,0 %		
Ylempi virheraja				4,5 %		
Alempi virheraja				1,5 %		

⁽¹⁾ Kyseiset 167 tapahtumaa edustavat 167:ää otantayksikköä tilintarkastustuomioistuimen soveltaman MUS-otantamenetelmän yhteydessä. Suuret maksut ja erityisesti suuret budjettitukimaksut voivat tulla valituksi useammin kuin kerran ja esiintyä taulukossa useampana kuin yhtenä tapahtumana. (Näin käy silloin, jos ne ovat arvoltaan suurempia kuin sovellettu otantaväli).

⁽²⁾ Otos on jaettu osioihin, jotta toimintalohkoryhmän eri alueiden riskiprofiilien erot saadaan paremmin esiin.

⁽³⁾ Suluissa esitetty luku vastaa tapahtumien lukumäärää.

LIITE 2

JÄRJESTELMÄTARKASTUSTEN TULOKSET – EUROOPAN KEHITYSRAHASTOT JA EU:N TALOUSARVIOON
PERUSTUVA KEHITYSYHTEISTYÖTUKI

Arvio tarkastetuista järjestelmistä

Järjestelmä	Ennakkotarkastukset	Seuranta ja valvonta	Sisäiset tarkastukset	Yleisarvio
EuropeAid	Osittain vaikuttavia	Osittain vaikuttavia	Osittain vaikuttavia	Osittain vaikuttavia

AIEMPIEN EUROOPAN KEHITYSRAHASTOJA KOSKENEIDEN SUOSITUSTEN SEURANTA

Vuosi	Tilintarkastusuoimioistuimen suositus	Tilintarkastusuoimioistuimen arvio edistymisestä					Komission vastaus	
		Pantu kokonaisuudessaan täytäntöön	Täytäntöönpano käynnissä		Ei ole pantu täytäntöön	Ei enää sovelleta		Evidenssi riittämätön
			Suurimaksi osaksi	Joiltakin osin				
2010	EuropeAidin pitäisi kehittää keskeinen indikaattori, jonka avulla arvioidaan kaikkien ennako- ja jälkitarkastusten toteuttamisen jälkeisten jäänösvirheiden taloudellinen vaikutus (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 62 a).	X						
	EuropeAidin pitäisi arvioida eri valvontamuotojen – erityisesti tapahtumien jälkitarkastukseen sovellettavien järjestelmien – kustannustehokkuutta (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 62 b).			X			EuropeAid on liittynyt työryhmään, jonka vetäjänä toimii budjettipääosasto; tarkoituksena on tarkistaa EuropeAidin koko valvontarakenteen kustannustehokkuus.	
	EuropeAidin pitäisi lisätä hankeseurannan – myös paikan päälle tehtävien käyntien – vaikuttavuutta monivuotisten seuranta- ja arviointisuunnitelmien avulla (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 62 c).			X			EuropeAid kehittää parhaillaan välineitä ja opastusta, joiden avulla EU:n edustustot voivat paremmin priorisoida hankkeiden seurantakäyntinsä ja arvioida tarkastuskertomusten laatua.	
	EuropeAidin pitäisi tarkistaa ulkoisten valvojen toimittamien lausumien, tarkastusten ja menotarkastusten luotettavuus (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 62 a).			X			Toimintasuunnitelman, johon viitataan 38 kohdassa, puitteissa on suunniteltu ulkoisten tarkastusten parantamista edelleen.	
	EuropeAidin pitäisi ottaa käyttöön hallinnon tietojärjestelmiä, joiden avulla pääjohtaja ja lähetystöjen päälliköt voivat paremmin seurata paikan päälle tehtyjen käyntien tulosten, ulkoisten tarkastusten ja menotarkastusten perusteella toteutettuja toimia (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 63 b).			X			EuropeAid kehittää parhaillaan uusia toimintoja CRIS-tietojärjestelmän tarkastusmoduuliin tarkoituksenaan parantaa tarkastuskertomusten seurantaa.	
EuropeAidin pitäisi luoda yhteys tarkastuksia ja perintämääräyksiä koskevien CRIS-tietojärjestelmien (CRIS Audit ja CRIS Recovery Orders) välille (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2010, kohta 63 c).	X							

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen suositus	Tilintarkastustuomioistuimen arvio edistymisestä					Komission vastaus	
		Pantu kokonaisuudessaan täytäntöön	Täytäntöönpano käynnissä		Ei ole pantu täytäntöön	Ei enää sovelleta		Evidenssi riittämätön
			Suurinmaksi osaksi	Joiltakin osin				
2010	<p>EuropeAidin pitäisi jatkaa toimia, joiden tarkoituksena on varmistaa, että tiedot kirjataan CRIS-tietojärjestelmään oikein, kattavasti ja ajoissa (Vuositiedot varainhoitovuodelta 2010, kohta 63 d).</p> <p>EuropeAidin pitäisi varmistaa, että lähetystöt noudattavat johdonmukaisesti uutta muotoa ja järjestelmää, joita sovelletaan julkistalouden hallinnointijärjestelmien uudistamista edunsaajamaissa koskevaan vuotuisen raportointiin. Tavoitteena on varmistaa, että julkistalouden hallinnoinnin edistymisestä saadaan jäsenelty ja vakiovuotoinen arvio (Vuositiedot varainhoitovuodelta 2010, kohta 64 a).</p> <p>EuropeAidin pitäisi edistää toimintaperiaatteita koskevan vuoropuhelun avulla selkeiden arviointikehysten vahvistamista uudistusohjelmille, jotka koskevat julkistalouden hallinnointia edunsaajamaissa (Vuositiedot varainhoitovuodelta 2010, kohta 64 b).</p>			X			<p>Näiden puutteiden korjaamiseksi työskennellään, mutta CRIS-järjestelmästä ei puutu taloudellisia ja/tai muita tärkeitä tietoja. Tietojen laatua koskeva yleissuunnitelma, johon kuuluvat toimet koskevat muun muassa tietojen puhdistusta, tietojärjestelmän parantamista, seuranta ja valvontaa, käyttäjän dokumentaatiota ja koulutusta, on laadittu hiljattain ja sitä toteutetaan parhaillaan.</p> <p>Komissio katsoo, että suositus on pantu täytäntöön täysimääräisesti. Ulkoisen avun hallinnointia koskevaa kertomusta (EAMR) varten otettiin vuonna 2011 käyttöön verkkosovellus ja siihen sisältyy erityinen talousarviotukea koskeva osio, joka koskee varsinkin julkisen talouden hallinnointiin liittyviä kysymyksiä. Tämä väline on käytettävissä kaikissa EU:n edustustoissa, ja se on pakollinen aina, kun maahan sovelletaan talousarviotukiohjelmiä.</p>	
2009	<p>EuropeAidin pitäisi kehittää suunnitteilla olevan yleisen valvontastrategiansa tarkistuksen yhteydessä keskeinen indikaattori, jota sovelletaan jännösvirheiden taloudellisen vaikutuksen arviointiin sen jälkeen, kun kaikki ennako- ja jälkitarkastukset on toteutettu; indikaattorin perustana voisi olla esimerkiksi päättyneistä hankkeista poimittavan edustavan tilastollisen otoksen tarkastus (Vuositiedot varainhoitovuodelta 2009, kohta 54 a).</p> <p>EuropeAidin pitäisi arvioida tarkistuksen yhteydessä eri valvontamuotojen – erityisesti tapahtumien jälkitarkastukseen sovellettavan valvontajärjestelmän – kustannustehokkuutta (Vuositiedot varainhoitovuodelta 2009, kohta 54 b).</p>	X					<p>EuropeAid on liittynyt työryhmään, jonka vetäjänä toimii budjettipääosasto; tarkoituksena on tarkistaa EuropeAidin koko valvontarakenteen kustannustehokkuus.</p>	

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen suositus	Tilintarkastustuomioistuimen arvio edistymisestä					Komission vastaus	
		Pantu kokonaisuudessaan täytäntöön	Täytäntöönpano käynnissä		Ei ole pantu täytäntöön	Ei enää sovelleta		Evidenssi riittämätön
			Suurinmaksi osaksi	Joiltakin osin				
2009	EuropeAidin pitäisi viimeistellä varainhoitoa varten tarkoitettu työkalu ja levittää sitä; painopisteeksi olisi asetettava toimintaan liittyvä korkea virheriskin taso täytäntöönpanosta vastaavissa organisaatioissa sekä toimeksisaajien ja edunsaajien luona. Tavoitteeksi olisi asetettava riittävän varainhoitoa ja tukikelpoisuussääntöjä koskevan tietämyksen varmistaminen (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2009, kohta 54 c).	X						
	EuropeAidin olisi jatkettava toimiaan, joiden tavoitteena on varmistaa, että edustustot kirjaavat tiedot CRIS-Audit-järjestelmään kattavasti ja oikea-aikaisesti (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2009, kohta 54 d).			X				Näiden puutteiden korjaamiseksi työskennellään, mutta CRIS-järjestelmästä ei puutu taloudellisia ja/tai muita tärkeitä tietoja. Tietojen laatua koskeva yleissuunnitelma, johon kuuluvat toimet koskevat muun muassa tietojen puhdistusta, tietojärjestelmän parantamista, seuranta ja valvontaa, käyttäjän dokumentaatiota ja koulutusta, on määriteltä hieltä ja sitä toteutetaan parhaillaan.
	CRIS-Audit-järjestelmän rakennetta olisi muutettava siten, että järjestelmän avulla saadaan tietoa tukeen oikeuttamattomien menojen lopullisesta määrästä ja rahoitusoikaisujen määrästä sen jälkeen, kun kuulemismenettely tarkastuskohteen kanssa on saatettu päätökseen (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2009, kohta 54 e).			X				Toimintasuunnitelmassa, johon viitataan komission vastauksen 38 kohdassa, esitetään, että CRIS-tarkastusmoduulin kautta kehitetään erityinen väline, jonka avulla komission on mahdollista seurata tarkastuskertomuksia asianmukaisesti.
	EuropeAidin olisi varmistettava, että tulosten perusteella maksettaviin vaihtelevan suuruisiin eriin sovellettavissa erityisehdoissa yksilöidään selkeästi indikaattorit, tavoitteet, laskentamenetelmät ja varmennuslähteet (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2009, kohta 55 a).	X						
	EuropeAidin olisi varmistettava, että edustustojen kertomuksissa annetaan jäsenmely ja vakiomuotoinen esitys julkistalouden hoidon edistymisestä; kertomuksissa on tarpeen esittää selkeästi kriteerit, joiden perusteella edistymistä oli määrä arvioida (eli tulokset, jotka edunsaajavaltion oli määrä saavuttaa asianomaisen ajanjakson kuluessa). Lisäksi on arvioitava saavutettua edistystä sekä syitä siihen, miksi uudistusohjelmaa ei kenties ole toteutettu suunnitelman mukaisesti (Vuosikertomus varainhoitovuodelta 2009, kohta 55 b).		X					Komissio uskoo, että suositus on pantu täytäntöön täysimääräisesti. Talousarvioletuen tulospuitteita on parannettu erityisesti tarkistamalla vuonna 2012 annetut talousarvioletukea koskevat suuntaviivat.